

DEPARTAMENT DE DIRECCIÓ D'EMPRESES

Juan José Renau Piqueras

PROGRAMA

DIRECCIÓ D'EMPRESES I

DIPLOMATURA EN CIÈNCIES EMPRESARIALS

EXTENSIÓ D'ONTINYENT

GRUP ZA

CURS 2005/2006

DIRECCIÓ D'EMPRESSES I

CRÈDITS	6 crèdits, 3 teòrics i 3 pràctics
CARÀCTER	Troncal
CURS	1 ^{er} curs, 2 ^{on} semestre
ADSCRIPCIÓ	Departament de Direcció d'Empreses <i>Juan José Renau Piqueras</i> . Àrea d'Organització d'Empreses.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

La matèria “Organització i Administració d'Empreses” pretén introduir l'alumne en l'Administració d'Empreses moderna, tractant de trobar un equilibri entre els aspectes introductoris i més genèrics i els més avançats i específics per a preparar professionalment l'estudiant per a accedir al *saber* i *saber fer* de l'Administració d'Empreses, amb una formació teòrica que li permeta un desenvolupament de la professió eficaç i versàtil.

Per assolir aquests objectius generals, la matèria es concreta en les assignatures Direcció d'Empreses I i Direcció d'Empreses II. La primera de les quals, que és la que presentem al present programa, té com a objectius concrets:

- Presentar i estudiar l'empresari i el directiu.
- Identificar les funcions del procés d'administració clàssic.
- Donar a conèixer els diferents subsistemes empresarials i la contínua interrelació que mantenen entre ells.
- Definir i descriure el propòsit i els elements de l'empresa, així com les seues tipologies i les diferents formes de creixement.
- Comprendre l'estreta relació entre empresa i entorn.
- Desenvolupar habilitats tècniques i analítiques per a la presa de decisions.
- Aprofundir en el procés de formulació del sistema d'objectius.
- Estudiar la complexa natura de l'Administració d'Empreses, així com la seua evolució històrica i les influències més notables.
- Familiaritzar els alumnes amb la metodologia científica de la disciplina.

- Aconseguir que l'estudiant s'acostume a aplicar els principis de direcció en la resolució de problemes que podran presentar-se-li en el futur.
- Familiaritzar els estudiants amb la recerca i utilització d'informació i bibliografia.
- Acostumar l'alumne a treballar en equip.
- Millorar l'exposició en públic de les postures personals dels estudiants.
- Ajudar a crear una actitud crítica en l'estudiant.

METODOLOGIA DOCENT

Per a les sessions de teoria optem pels mètodes expositius, mentre que per a les pràctiques pretenem potenciar les modalitats d'aprenentatge col·lectiu i en col·laboració, mitjançant la utilització de mitjans didàctics més participatius.

Concretament, pel que fa a les pràctiques, l'estratègia que utilitzarem de forma habitual és el mètode del cas, encara que la combinarem amb dinàmiques de grup i la realització de treballs monogràfics individuals i/o en grup —les conclusions dels quals s'hauran d'exposar i discutir a l'aula—. També es pretén l'emissió, anàlisi i comentari de vídeos i la recerca d'informació a través d'internet.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura "Direcció d'Empreses I" té dos components. El primer, que suposa el 70% de la nota final, ve determinat per l'examen que, en la data oportuna, es convoque al respecte. L'altre 30 % de la nota correspon a l'avaluació contínua. La puntuació mínima per a obtenir l'aprobat serà d'un 5 sobre 10 del conjunt de les proves i la forma d'avaluació es manté per a les dues convocatòries de l'assignatura..

A més, el professorat responsable de l'assignatura està obert a qualsevol suggeriment dels estudiants que, mitjançant el seu esforç individual o col·lectiu pogués ser considerat com a mèrit a efectes de la pròpia qualificació final.

AVALUACIÓ. PRIMER COMPONENT: EXAMEN	
<i>fins a 7 punts</i>	
<i>Primera part</i>	Conjunt de preguntes tipus test, teòriques i pràctiques, referides als conceptes desenvolupats en el programa. Aquesta part està valorada <i>fins a 6 punts</i> .
<i>Segona part</i>	Pregunta d'assaig teòrica, només per a estudiants amb un bon resultat en la primera part. El seu objectiu és valorar els conceptes més avançats de la matèria. Aquesta part serà valorada <i>fins a 1 punt</i> .

AVALUACIÓ. SEGON COMPONENT: AVALUACIÓ CONTINUADA	
<i>fins a 3 punts</i>	
OPCIÓ A <i>Avaluació continuada amb assistència</i>	Valoració de les pràctiques lliurades i de les aportacions fetes al llarg de les sessions pràctiques de l'assignatura. Per a accedir a aquesta forma d'avaluació, cal que l'estudiant haja assistit a un mínim del 75% de les sessions pràctiques. <i>Fins a 3 punts</i> .
OPCIÓ B <i>Avaluació continuada sense assistència</i>	Els alumnes que opten per l'avaluació contínua sense assistència hauran de posar-se en contacte amb el professor del grup al llarg del mes de febrer per a conèixer els terminis de lliurament i defensa de les pràctiques en horari de tutories. Amb aquesta modalitat es pot obtenir només fins a <i>1,5 punts</i> .

PÀGINA WEB DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura compta amb una pàgina web
(<http://www.valencia.edu/leonf/DE1Ontinyent/index.htm>) mitjançant la qual els estudiants tenen al seu abast informació d'interès sobre la mateixa (horaris de tutories i dades de contacte, convocatòries, etc.)

PROFESSOR RESPONSABLE DE LA DOCÈNCIA (COORDINADOR)

Dr. Fidel León Darder. Professor Titular d'Escola Universitària. Despatx 1.D11.

TEMARI DE L'ASSIGNATURA

TEMA 1. L'EMPRESARI I LA DIRECCIÓ D'EMPRESSES

- 1.1. L'empresari i el *management*: les quatre funcions del *management* i la *performance* organitzativa.
- 1.2. Els rols i les habilitats directives.
- 1.3. Els nivells directius.
- 1.4. Tipus d'empresaris.

Bibliografia bàsica

Robbins, S.P.; Coulter, M. (2005). Capítols 1, 7, 8, 9, 10, 16 .

Bibliografia complementària

Stoner, J.A.F.; Freeman, R.E.; i Gilbert, D.R. (1996). Capítol 1.

Bueno, E. (1996). Apartat 3.2.

Cuervo, A. (2001). Apartat 3.1., 7.4. i 7.5.

Donnelly, J. H., Gibson, J. L., i Ivancevich, J. M. (1994). Capítols 1 i 20.

Mintzberg, H. (1991). Capítol 1.

TEMA 2. L'EMPRESA

- 2.1. L'organització: concepte i elements.
- 2.2. L'empresa: concepte, elements i funcions.
- 2.3. Tipus d'empreses.
- 2.4. L'empresa com a sistema: els subsistemes empresarials.
- 2.5. Anàlisi interna de l'empresa.
- 2.6. Responsabilitat social de l'empresa.

Bibliografia bàsica

Robbins, S.P.; Coulter, M. (2005). Capítols 1, 8, 11 i 18.

Menguzzato, M. i Renau, J.J. (1991). Apartats 1.1., 1.2., 1.3. i 4.6.

Kast, F. E., i Rosenzweig, J. E. (1992). Capítol 5.

Recomanació de la Comissió Europea, de 6 de maig de 2003, sobre la definició de microempreses, petites i mitjanes empreses.

Bibliografia complementària

Hodge, B.J., Anthony, W.P. i Gales, L.M. (1998). Capítol 1.

Bueno, E. (1996). Apartats 10.2 i 10.3

Cuervo, A. (2001). Apartats 1.3, 10.1, 11.1, 14.3 i 17.2.

García, J i Casanueva, C (2000). Apartat 1.

TEMA 3. L'ENTORN DE L'EMPRESA

3.1. Concepte i tipus de entorn.

3.2. L'entorn general.

3.3. L'entorn específic.

3.4. Evolució de l'entorn empresarial.

3.5. Anàlisi DAFO.

Bibliografia bàsica

Robbins, S.P.; Coulter, M. (2005). Capítols 4, 5 i 8.

Menguzzato, M. i Renau, J.J. (1991). Apartat 7.2.

Porter, M. E. (1982). Capítol 1.

Bibliografia complementària

Bueno, E. (1996). Capítol 6.

Porter, M. E. (1982). Capítol 1.

Tena, J. (1992). Capítols 3 i 6.

Cuervo, A. (2001). Apartat 1.4.3.

Stoner, J.A.F.; Freeman, R.E.; i Gilbert, D.R. (1996). Capítol 3.

TEMA 4. ELS OBJECTIUS I LES DECISIONS A L'EMPRESA

4.1. Concepte d'objectiu.

4.2. Disseny del sistema d'objectius.

4.3. El procés de presa de decisions.

4.4. Enfocaments en la presa de decisions.

4.5. Tipologia de les decisions.

Bibliografia bàsica

Robbins, S.P.; Coulter, M. (2005). Capítols 6 i 7.

Menguzzato, M. i Renau, J.J. (1991). Capítol 2.

Bibliografia complementària

Cuervo, A. (2001). Capítol 4, apartats 7.2. i 7.3.

Bueno, E. (1996). Capítol 14.

Cuervo, A. (2001). Capítol 4.

Johnson, G. i Scholes, K. (2000), Capítol 8.

Stoner, J.A.F.; Freeman, R.E.; i Gilbert, D.R. (1996). Capítol 9.

TEMA 5. CREIXEMENT DE L'EMPRESA

- 5.1. El creixement i el desenvolupament de l'empresa.
- 5.2. Modalitats de creixement de l'empresa. La integració vertical.
- 5.3. La internacionalització de l'empresa.
- 5.4. Les vies de creixement: creixement intern vs. creixement extern.

Bibliografia bàsica

Robbins, S.P.; Coulter, M. (2005). Capítol 8.
Menguzzato, M. i Renau, J.J. (1991). Capítols 12 i 13.

Bibliografia complementària

Bueno, E. (1996). Apartat 12.5.
Cuervo, A. (2001). Apartat 5.2., 5.3 i 5.4.
Hodge, B.J., Anthony, W.P. i Gales, L.M. (1998). Capítol 7.
Navas, J.E. i Guerras, L.A. (1996). Capítol 13 i Apartat 18.2

CRONOGRAMA CURS 2005/06 GRUP ZA

SETMANA	SESSIÓ TEORIA	SESSIÓ PRÀCTICA
1. 16 FEBRER	Tema 1	Pràctica 1. Dinàmica de grup
2. 23 FEBRER	Tema 1	Pràctica 2. Empreses i directius. Recerca d'informació a la premsa i a internet respecte de la descripció d'una empresa i el perfil d'un empresari (sessió a internet) (TEMA 1)
3. 2 MARÇ	Tema 1	Pràctica 3. (TEMA 1) Les funcions del management
4. 9 MARÇ	Tema 2	Pràctica 4. (TEMA 1) Habilitats i perfils directius
Falles		
5. 23 MARÇ	Tema 2	Pràctica 5. (TEMA 2) Anàlisi funcional de l'empresa
6. 30 MARÇ	Tema 2	Pràctica 6. (TEMA 2) Elements de l'empresa
7. 6 ABRIL	Tema 3	Pràctica 7. (TEMA 3) Forces de l'entorn
8. 13 ABRIL	Tema 3	Vídeo. <i>Era medianoche en Bhopal</i>
Pasqua		
9. 27 ABRIL	Tema 4	Pràctica 8. (TEMA 4) Anàlisi de la missió d'una empresa
10. 4 MAIG	Tema 4	Pràctica 9. (TEMA 4) Sistema d'objectius
11. 11 MAIG	Tema 5	Pràctica 10. (TEMA 4) Procés de presa de decisions
12. 18 MAIG	Tema 5	Pràctica 11. (TEMA 5) Estratègies de creixement
13. 25 MAIG	Tema 5	Pràctica 12. Cas de repàs.
14. 1 JUNY	Repàs dubtes	Sessió de repàs.

BIBLIOGRAFIA

MANUALS BÀSICS

Robbins, S. P. i Coulter, M. (2005). *Administración* (8ª edició). Mèxic: Pearson Educació.

Menguzzato, M. i Renau, J.J. (1991): *La Dirección Estratégica de la Empresa. Un enfoque innovador del management*. Editorial Ariel, Barcelona.

ALTRES TEXTOS DE REFERÈNCIA

Bueno, E. (1996): *Curso básico de Economía de la Empresa. Un enfoque de organización*. Ed. Pirámide. Madrid.

Cuervo, A. (director) (2001): *Introducción a la Administración de Empresas*. Editorial Civitas. Madrid. (4ª edició).

Navas, J.E. i Guerras, L.A. (1996). *La Dirección Estratégica de la empresa. Teoría y aplicaciones*. Ed. Civitas. Madrid.

Stoner, J.A.F.; Freeman, R.E.; i Gilbert, D.R. (1996): *Administración*. Ed. Prentice-Hall, Mèxic.

TEXTOS COMPLEMENTARIS

- Bueno, E.; Cruz, I. i Durán, J.J. (1984): *Economía de la empresa. Análisis de las decisiones empresariales*. Ed. Pirámide, Madrid.
- Cuervo, A. (1979): “Estudio sobre los Objetivos de la Empresa” en Cuervo, A.; Ortigueira, M. i Suárez, A. (1979): *Lecturas de Introducción a la Economía de la Empresa*, Ed. Pirámide, Madrid, pp.143-178.
- Cuervo, A. (1995): “La Dirección Estratégica de la Empresa”; en Cuervo García, A. (ed.): *Dirección de Empresas de los Noventa*, Editorial Civitas, Madrid.
- Chiavenato, I. (1989): *Introducción a la Teoría General de la Administración*, McGraw-Hill, Bogotá. Traduit de la 3ª edició en anglès.
- Donnelly, J. H., Gibson, J. L., e Ivancevich, J. M. (1994): *Fundamentos de Dirección y Administración de Empresas*, Addison-Wesley Iberoamericana, Wilmington, Delaware, 8ª. edició.
- Genescà, E. (2000): *Direcció estratègica i política d'empresa a l'entorn global*. Universitat Oberta de Catalunya.
- Gómez Mejía, L.R. i Gutiérrez, I (1996): “La dirección de empresas como disciplina académica” *Revista Europea de Dirección y Economía de la Empresa*, vol. 5, núm. 3, pàgs 11-22.
- Hodge, B.J., Anthony, W.P. i Gales, L.M. (1998): *Teoría de la organización. Un enfoque estratégico*, Prentice Hall Iberia, Madrid. 5ª edició.
- Johnson, G. i Scholes, K. (2000). *Dirección Estratégica*. Prentice Hall, Madrid.
- Kast, F. E., i Rosenzweig, J. E. (1992): *Administración en las Organizaciones. Enfoque de Sistemas y de Contingencias*. McGraw-Hill. México, (traducció de la 4ª. edició en anglès).
- Mintzberg, H. (1991): *Mintzberg y la Dirección*. Díaz de Santos. Madrid.
- Pla, J. i León Darder, F. (2004): *Dirección de Empresas Internacionales*, Pearson – Prentice Hall, Madrid.
- Porter, M. E. (1982): *Estrategia Competitiva: Técnicas para el análisis de los sectores*, CECSA, Mèxic.
- Renau, J. J. (1995): “La Dirección Estratégica: Su Evolución y Estado Actual”; en Cuervo, A. (ed.): *Dirección de Empresas de los Noventa*, Editorial Civitas, Madrid, 1995.
- Ripollés, M. (1994): “Una Propuesta de Definición del *Entrepreneur*”, *Revista Europea de Dirección y Economía de la Empresa*, vol. 3, nº. 3, pp. 127-136.
- Simon, H.A. (1979): *El Comportamiento Administrativo. Estudio de los procesos decisorios en la organización administrativa*. Editorial Aguilar, Buenos Aires.
- Tena, J. (1992): *El entorno de la empresa*. Eada Gestión 2000, Barcelona.

A més, al llarg del curs el professor podrà recomanar qualsevol altra bibliografia que considere oportuna per al desenvolupament dels conceptes.